

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

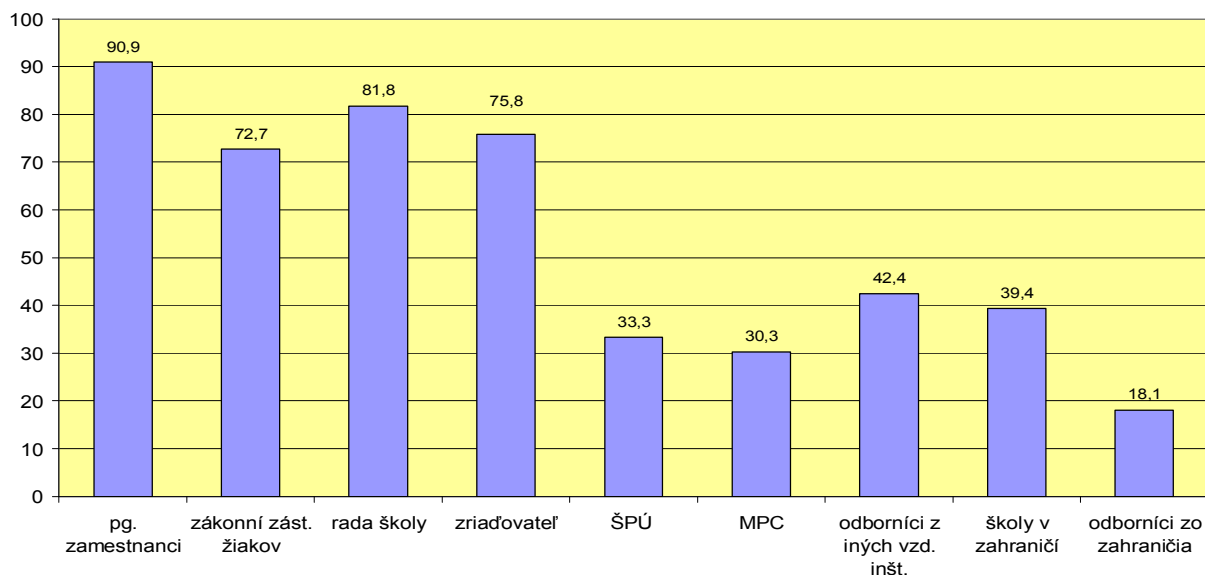
Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave tvorby školského vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy v školskom roku 2008/2009 v Slovenskej republike

V základných umeleckých školách sa počas inšpekčného výkonu sledoval aj stav tvorby školského vzdelávacieho programu (ďalej ŠkVP). Podkladom na vyhodnotenie tejto úlohy boli zistenia z dotazníkov, ktoré boli zadávané riaditeľom škôl. Úloha sa plnila v **33** základných umeleckých školách (ďalej ZUŠ), z toho v **26** štátnych, **2** cirkevných a v **5** súkromných. Získané informácie a poznatky o tvorbe školského vzdelávacieho programu pre ZUŠ sa dopĺňali voľným rozhovorom s riaditeľom školy a učiteľmi. Otázky v dotazníku sa týkali oblastí, ktoré významne ovplyvňovali proces tvorby ŠkVP (kto, resp. ktoré inštitúcie poskytli riaditeľom ZUŠ pomoc pri tvorbe ŠkVP; aká bola kvalita poskytnutých informácií; s akými problémami sa stretli riaditelia a učitelia pri samotnej tvorbe).

Na základe zistení z uvedených údajov v dotazníkoch je zrejmé, že **prípravná fáza tvorby ŠkVP** bola pre riaditeľov ZUŠ najviac problematická. Pri tvorbe ŠkVP postupovali podľa štátneho vzdelávacieho programu. Riaditelia konzultovali jeho koncepcné a obsahové vymedzenie a profiláciu s pedagogickými zamestnancami školy 30 (90,90 %) a zriaďovateľom 25 (75,80%). O uskutočnení kvalitatívnych zmien vo vzdelávaní a výchove žiakov, o jej profilácii diskutovali s prizvanými zástupcami rady školy 27 (81,80 % škôl), so zákonnými zástupcami žiakov 24 (72,70 %), so zriaďovateľom 25 (75,80 %), niekoľko riaditeľov sa radilo aj s odborníkmi iných vzdelávacích inštitúcií 14 (42,40 %), školami a odborníkmi v zahraničí 13 a 3 (39,40% a 18,20 %), ŠPÚ a MPC boli v prípravnej fáze ZUŠ tiež nápomocné 11 a 10 (30,33 % a 30,30 %).

Poskytnutie pomoci riaditeľom škôl pri tvorbe školských vzdelávacích programov

Pri príprave ŠkVP prvotné informácie získali školy na internete, na webových stránkach MŠ SR, ŠPÚ, z Učiteľských novín, zo vzdelávacieho portálu Moderný učiteľ, z dostupnej literatúry, z odborných publikácií vydaných vydavateľstvom RAABE, z dostupnej pedagogickej tlače a spoluprácou so zahraničím. Seminára, inštruktáže a pracovné porady k tvorbe školských vzdelávacích programov pre ZUŠ absentovali. Niektorí riaditelia škôl

a učители sa zúčastnili stretnutia k problematike tvorby Štátneho programu výchovy a vzdelávaniu s metodickým usmernením, ktoré organizovala 12. – 14. marca 2009 Asociácia ZUŠ – EMU Slovakia. Ďalšia pomoc k tvorbe ŠkVP bola poskytnutá na poradách riaditeľov. Riaditelia a pedagógovia škôl sa inšpirovali skúsenosťami učiteľov z iných škôl v SR a v zahraničí (v Českej republike, v Maďarsku). Kvalitu poskytnutých služieb hodnotili zväčša ako nepostačujúcu, napriek tomu približne 50 % škôl považovalo získané informácie za motivujúce, nápomocné a inšpirujúce.

Najčastejšími problémami pri tvorbe ŠkVP boli nedostupnosť konzultácií s odborníkmi, nezverejnenie vzorového ŠkVP pre ZUŠ, nejasnosť kritérií pre jeho spracovanie, personálne obsadenie školy externými zamestnancami a ich nezáujem o tvorbu ŠkVP. Najväčším problémom bol nedostatok času na pochopenie a osvojenie si zámerov školskej reformy, oneskorené zverejnenie Štátneho vzdelávacieho programu (v čase školských prázdnin), čo sťažovalo dostupnosť a komunikáciu s učiteľmi. Potrebné informácie získavali s oneskorením, viacerí ich považovali za nedostatočné. Školy vypracúvali programy v časovej tiesni, chýbalo predchádzajúce zaškolenie a vzdelávanie vedúcich pedagogických zamestnancov. Absentovalo vytvorenie pracovných skupín, v ktorých by riaditelia, resp. učители mohli konfrontovať svoje názory a skúsenosti. Pri tvorbe programu pociťovali predovšetkým nedostatok metodického materiálu, odbornej literatúry k tvorbe jednotlivých častí ŠkVP, chýbali učebné osnovy jednotlivých vyučovacích odborov a predmetov, vyskytovali sa chyby v pedagogickej dokumentácii. V jednej škole sa vedenie stretlo s ľahostajnosťou učiteľov a ich neochotou spolupracovať na tvorbe ŠkVP. Riaditelia ZUŠ konštatovali, že informácie k tvorbe ŠkVP boli nepostačujúce.

ŠkVP a stanovenú výchovnú a vzdelávaciu stratégiu školy na školský rok 2008/2009 malo vypracovaných 32 škôl, jedna kontrolovaná škola ŠkVP a stratégiu školy vypracované nemala. Okrem troch škôl ich mali všetky zverejnené na dostupnom mieste (na svojich webových stránkach, informačných tabuliach alebo na verejne prístupnom mieste v priestoroch školy). Pri tvorbe najviac spolupracovali učители medzi sebou, konzultovali s radou školy, rodičmi, zriaďovateľmi a so vzdelávacími inštitúciami. Niekoľko škôl sa inšpirovalo vzdelávacími programami škôl v zahraničí.

Za výrazné nedostatky, s ktorými sa pri tvorbe ŠkVP stretli, považovali všetci riaditelia škôl najmä nedostatok času na pochopenie a osvojenie si zámerov školskej reformy, nedostatok času na vypracovanie vlastného ŠkVP, absenciu vhodných metodických materiálov, nedoriešené financovanie nepovinných predmetov, absenciu vzorového vzdelávacieho programu, nových učebných osnov a učebných plánov pre ZUŠ. Problémy ZUŠ spôsobovala nedostupnosť konzultácií s odborníkmi, nejasnosť kritérií, nejasne formulované ciele, obmedzenie možnosti inovácie výchovno-vzdelávacieho procesu a profilácie z materiálnych dôvodov (nedostatok IKT, nedostatok priestorov). Kvalita poskytnutých informácií bola podľa vyjadrení riaditeľov škôl menej postačujúca, nové informácie prichádzali oneskorene a boli neúplné. Väčšina riaditeľov sa vyjadrila, že ŠkVP, ktorý vytvorili, budú postupne dopĺňať, modifikovať na základe nových požiadaviek a informácií, podľa vlastných potrieb a možností, podľa požiadaviek zákonných zástupcov žiakov i verejnosti.